

noticiari

Divendres a la tarda, la ciutat fou víctima d'una de les agressions més cruels sofertes fins a la data. Pels vols de les quatre, uns aparells de bombardeig dels facciosos integrant tres esquadretes, feren la seva aparició sobre Barcelona i deixaren caure les seves bombes i metrallat la població civil que fugia aterroritzada pels carrers i places. Degut a la rapidesa que es produí l'agressió, resultaren gran nombre de víctimes, homes, dones i nens, tots entre els no combatents. A remarcar el fet, que dotze bombes feren explosió en un col·legi i els seus voltants, a l'hora de classe i que causaren la mort de nombrosos escolars. Els infants que pogueren escapar de l'ensorrada de l'edifici resultaren assassinats al carrer. Les víctimes foren produïdes per les explosions de les bombes, per l'ensulciada dels immobles, i també pels dispars de metralladora, durant la cacera amb que se'ls persegui, principalment per una ampla avançada de la ciutat. Organitzats amb urgència els serveis de salvament, les víctimes foren traslladades als Hospitals i Clíniques. Fins a les dotze de la nit del dissabte, havien ingressat a l'Hospital Clínic 35 cadavers, 20 dels quals són sense identificar, degut a haver resultat horrorosament destruïts; a l'Hospital General havien ingressat 5 morts, tots sense identificar, i a l'Hospital de Valldaroca un sense identificar també. El nombre de ferits és el següent: Hospital Clínic, 56 ferits; Hospital General, 31 ferits. El nombre de ferits acollits a les clíniques particulars no és conegut encara. Continuen els treballs de desenrunament. Es de suposar que entre les runes apareixi algun altre cadaver. Dilluns es trobaren en una cavitat formada entre unes vigues, tres criatures encara vives. Al preguntar-les-hi, si tenien gana, contestaren que el que tenien era son, tal era l'estat d'insensibilitat en que es trobaven. Els edificis destruïts i sinistrats a conseqüència del bombardeig són 34, entre els quals es troba un col·legi, absolutament destruït, del qual no ha quedat sinó les parets colindants i on es treballa encara en l'extracció dels cadavers dels escolars, com ja hem dit. A continuació es consignen els noms dels morts. Han estat ingressats a l'Hospital Clínic: Joan Picarín Fernando, Domènec Blage, Lluís Fernández Astor; Josepa Guerrero Balaguer, Juli Blanquer Delas, Magi Lopez, Isabel Verdugo de Sala, Joan Soler Jimenez, Francesc Marín Cano, Carme Jimenez Pacheco, Tomas Soler Solves, Josep Puge Assó, Josep Esenez, Josep Rabassa, Josep Catalan. Queden per identificar 20 cadavers. Ingressats a l'Hospital General: Cinc cadavers, tots sense identificar. A l'Hospital de Valldaroca; un cadaver sense identificar. Anotem a continuació una relació dels immobles sinistrats. Per raons fàcils de comprendre, no es consignen els noms dels carrers on es troben situats: En un carrer d'una determinada barriada, un immoble destruït; en un altre, cinc immobles amb desperfectes; en un altre, un immoble amb danys; en un altre, un immoble amb danys; en un altre, un immoble amb danys; en un altre, sis immobles amb desperfectes; en un altre, un immoble amb danys; en un altre, un immoble destruït i finalment en un altre carrer, tres immobles destruïts.*-- A les 5 33 del divendres dia 1, el President del Parlament de Catalunya obri la sessió tal com l'Estatut Interior de Catalunya ordena que s'efectuï en aquesta data. El senyor Casanoves pronuncia el següent discurs: En la represa normal de la vida parlamentària, es amb profund sentiment que no dubto que comparteix també la Cambra, que evoco la gloriosa mort del diputat Amadeu Colldefons Calgué en les primeres hores de lluita contra el feixisme, barrejat amb l'exaltació popular, en plena Porta de la Pay i cara al mar, signe i emoció de les seves activitats navileres. Calgué deixant al seu nom l'orgull del propi sacrifici i a aquest Parlament el mèrit cruent de comptar-lo entre els qui han donat generosament la vida per la pàtria. En retre-li l'homenatge que li escau, ens inclinem també devant de totes les altres

víctimes populars ocasionades per la sublevació militar. Colldeforns fou un patriota. Catalunya era la seva aspiració i el seu afany. No compartia la falsa idea que el patriotisme pot fer nosa en cap mena de contingència, que tants de catalanistes republicans ha dut a posar sordina a llurs sentiments. En el seu patriotisme trobava l'estímul i el desig de superació i transformació política i social que creia útil per a la nostra terra. Era dels que creien, com he exposat altres vegades, que a Catalunya mai no s'ha consolidat ni es consolidara cap avanç si no reposa damunt la pedra del seu sentiment nacional. És precisament aquest sentiment el que ens obliga per damunt de tot a superar les petites misèries i els interessos mesquins i a considerar, ensems, la col·lectivitat en el seu conjunt, amb un passat i un esdevenidor, uns records i unes esperances comunes. Sentiment de pàtria que no hem de cercar-lo fora ni manllevar-lo a ningú, ja que en tenim un d'autèntic al qual devem la nostra renaixença. I en prendre les deliberacions, recordem el que tots sabem i hem repetit tantes vegades: que Catalunya s'aïlla en la virtualitat de les institucions parlamentàries i vol trobar en elles l'expressió de la seva voluntat sobirana i democràtica que repugna totes les dictadures. I per acabar no vull mancar al deure de significar l'agraïment que dec a la Cambra pel fet d'haverme reiterat la seva confiança a la qual procuraré correspondre, com ha estat des de sempre, norma d'aquesta presidència. — S'acorda a continuació, costejar una làpida que perpetui en el Saló de Sessions, la memòria del diputat caigut en defensa de la llibertat. — El Sr. Spert diu que amb la sessió d'avui es dona compliment a l'article 27 de l'Estatut Interior que determina que el Parlament haurà de reunir-se sense haver-lo de convocar el primer dia hàbil del mes d'octubre. El Govern fent acte de catament a aquest precepte, ha acudit al Parlament, encara que creu que avui no ha de fer altre cosa que fer constar que està sempre a disposició del Parlament. — El cap de la minoria senyor Galés, s'adhereix a les manifestacions del Conseller de Governació i acull amb satisfacció les seves declaracions per ésser el Parlament de Catalunya, la màxima expressió de les llibertats de Catalunya, i que és obra patriòtica i obligada ajudar-lo en les seves tasques. — A tres quarts de sis s'aixeca la sessió. * — El dissabte a la tarda, a tres quarts de set, un vaixell dels facciosos, que voltava per aigües nostres, resguardat per la foscor i la llunyania, ha dit parat, sense cap objectiu militar, alguns obusos contra la ciutat. A conseqüència de la salvatge agressió, han resultat diverses víctimes entre de la població civil, entre morts i ferits. Els danys materials han estat de escassa importància. * — Amb motiu de la barbàrica agressió de l'aviació facciosa soferta per Barcelona el propposat dia 1, han estat cursats els següents telegrams: Presidència Diputats a President Generalitat: Parlament, en sessió avui, expressa profunda indignació i pregona condolència, per atemptat brutal aviació facciosa contra Barcelona dia ahir. Us saluda afectuosament, Martínez Barrio. — President Generalitat a President Congrés Diputats: Agraeixo vivament nom Govern i propi, acord Parlament nostra estimada República, condolència per brutal atemptat aviació facciosa. Renovo V. E. alta consideració i personal afecte, Companys. — President Congrés dels diputats a President del Parlament de Catalunya: Corts sessió d'avui acorden expressar indignació i profunda condolència per atemptat brutal a viació facciosa contra Barcelona dia d'ahir. Us saluda amb efecte, Martí = nez Barrio. — El President del Parlament, senyor Casanovas, ha cursat el següent telegrama de resposta: President del Parlament de Catalunya a President Congrés dels Diputats: Acuso rebut vostre telegrama en el qual manifesteu testimoni de la Cambra condolguda pel barbar atemptat sofert població civil de Barcelona, i en nom Parlament Catalunya interpret voluntat poble català, agraeixo expressió sentiment i significo que aqueixes moltes sacrifici enalteixen Catalunya i enardeixen el seu esforç en la lluita i la seva fe en la victòria. Us saluda amb afecte, Casanovas. * — El bonbardéix del vaixell facciosos damunt Barcelona, fou de poca intensitat ocasionant però unes víctimes i danys materials. La Editorial Joventut, veje destruïts parcialment els seus tallers. L'hora d'alarma coincidí amb l'iniciació d'un violent aiguat torrencial, tampesta tardoral, amb vent hurà

canat. La gent al sentir les canonades i les sirenes s'apressà a baixar a refugiar-se. Els nous refugis de les barriades extremes de Poble Nou, Clot Sagrera i St. Andreu, no ben acabats encara, s'ompliren de ciutadans i al desbordar la Riera d'Horta i omplir-se d'aigua i llot els carrers dels suburbis baixos, resulta que alguns d'aquests refugis s'inundaren i l'aigua i el fang sembraren l'alarma i el panic entre els refugiats i calgué que els bombers treballassin unes hores a gran tren per tal de salvar la vida als que l'aigua anava posant en greu perill. La tasca dels bombers arca tota la nit i el seu esforç salva la vida a tots els refugiats. Alguns d'ells particularment els del barri de La Sagrera on un refugi s'inunda rapidament de fang i de llot, foren hospitalitzats per a retornar-los. Sortosament per aquest motiu no calgué lamentar fins ara cap víctima. Els bombers continuen però el reconeixement total del refugi. El pont de Sant Adrià del Besòs (ara Pla del Besòs), ha perdut una arcada endutà per l'aigua i aquest poble resta incomunicat directament amb Barcelona, tenint que voltar els Badalonins i els del Pla, pel pont de la via del litoral o passar el Besòs per l'indret de Gramanet del Besòs. Les aigües destruïren algun pont del Ripoll i del Besòs i els trens i omnibus han suspès els serveis a diferents pobles. Avui dimecres, comencen a circular trens per aquestes línies amb algunes dificultats. Avui encara ha plogut força aci i als pobles del voltant. Els desperfectes en les vies ferrades i carreteres han dificultat el normal proveïment de la ciutat i manquen alguns articles racionats. Per exemple avui no tindrem els 100 grams de pa i no tindrem tampoc els 250 d'arros setmanal per persona. El poble reacciona a rilment davant les crudeltats i covardes agressions de l'aviació i tot hom està disposat a seguir la lluita fins a vèncer i guanyar les nostres llibertats.*--Dissabte dia 2, en la segona reunió del Parlament de la República, el senyor Pere Corominas en representació d'Esquerra Republicana pronuncia el següent magnífic discurs: El meu partit, diu, sempre que fou consultat pel senyor President de la República mostra la seva adhesió i conformitat amb tots els governs que es formaren, per considerar que el primer deure de tots era prestar el seu ajut incondicional per a guanyar la guerra. Per aquesta principalíssima raó estem sempre al costat del Govern. A més, nosaltres no creiem que existeixi la perfecció absoluta en res, i per això amb tal que l'obra principal sigui bona, considerem que allò altre és secundari. Sempre hem de concedir un marge humà d'error, i en l'obra general del govern hi ha exit per a la República i els petits errors no han de prendre s en consideració. Ens reunim ara en Corts després d'uns mesos en que han ocorregut moltes coses. S han promogut intrigues, però no és això el que a nosaltres més interessa de moment. Anem a denunciar una maniobra a fons que no sempre troba, com nosaltres els catalans desitgeriem, inaccessible als pits del Front Popular. Es tracta d'aquesta maniobra que tendeix a dividir-nos. Tenim nosaltres, com tots sabeu, acollits a Catalunya, centenars de milers de refugiats, i aquesta tasca de sap, traïdora, feta per gent que no dona la cara, s'encamina a bufar a l'oït dels refugiats que la nostra aportació no interessa, i als nostres que el nostre sacrifici no és agrait. Es tendeix, com veieu, a enverinar les relacions. A tot Espanya hi ha una massa vil que no para de sembrar discòrdies. I no és això sol; a tot Espanya es produeixen amb gran freqüència, als llocs de producció, boicots i sabotatges, i enmig de la tasca febrils a la qual estan lliurades, totes les nostres manufactures, s'observa de sobres que el rendiment no és el que correspon a l'esforç. Aquí hi ha el feixista. I quina d'histories s han inventat! Quina d'histories han circulat a la Premsa estrangera! Que si Catalunya havia enviat representants o negociadors a no sé quin lloc! Com si fos possible una coincidència entre els estats totalitaris i l'esperit de llibertat del poble català! I per que parlar de les censures que s han dirigit al front d'Aragó, sense tenir en compte que en aquest front mai no hem registrat grans retrocessos, i des de que sortiren els nostres lluitadors sempre s han mogut per avançar! Quina de coses s han inventat per a ferir els catalans o per a moure contra ells la resta dels espanyols! Cal estar previnguts per que aquestes insidies trobin en nosaltres cor de roca. Cal que tots estiguin con-

vençuts que sols amb la unió aconseguirem el triomf. On més han circulat aquestes intrigues i mentides ha estat a l'estranger, i allí es treu la impressió que no tenim ben organitzat un front internacional de lluita. És valuosa, naturalment, la gestió dels nostres diplomàtics; però és també molt interessant que es tingui en compte que cal ans que tot conquisstar l'opinió internacional, que cal preparar-la degudament i encarrilar aquesta tasca amb una propaganda metòdica. Cal preparar aquest impuls aquesta obra. Jo, que he fet diversos viatges a l'estranger, ho sé bé i cal que no es repeteixin casos com el que hem presenciat ultimament a París amb motiu de la Conferència Interparlamentària, puix que arribarem a veure impresos un opuscle en el qual es donava per mort un diputat que ara es troba entre nosaltres. Cal repetir, organitzar el front internacional. Una altra conclusió: Cal posar tacte en les nostres discrepàncies secundàries. Que hi hagi encert en l'exposició de les nostres diferències, puix que aquestes, per petites que siguin, la queixa en la direcció d'un Comitè, per exemple, es presentada a l'estranger com un abisme substancial. Dol a mi almenys, que en agafar un periòdic, hàgim de cercar amb esforç el reconet on es parla de la guerra! (Grans aplaudiments, adhuc del Cap del Govern). No basta amb haver creat l'Exercit Popular i el comandament únic. Hem de crear també el degut esperit a la reraguarda. I jo afirmo que aquestes lluites, aquestes divergències, al gran poble, a la gran massa, no li interessin. El poble viu de cara al front, a les trinxeres. A més, recordeu els trenta-vuit companys diputats que han caigut, i no caigueren per aquest o aquell Comitè, sinó que caigueren per la causa comuna. Jo dic que si oblidem això farem traïció a aquests companys nostres sacrificats. Ja hem guanyat la guerra interior. I ara hem d'ocupar-nos de guanyar la guerra estrangera; i per la meua part opino, com ja he dit altres vegades, que a Espanya se la pot vencer, però no se la pot dominar. I per acabar, diu, adreçant-se al Govern, jo us dic que sou massa hereges i que hi ha ocasions en que heu d'actuar amb major picardia.*--

Divendres 1.-Front de l'Est. A l'Alt Aragó, les nostres tropes han ocupat les posicions enemigues de la cota 972, la cota 920 de Las Planas, el poble de Papun, l'Ermita de Santa Agueda i Coronas de Allué. La nostra artilleria ha actuat intensament contra les posicions enemigues de Punta Selva. Un intent enemic d'infiltració a l'Oest d'Ibor, ha fracassat rotundament. Les forces faccioses s'han retirat en desordenada fugida. L'artilleria pròpia ha canonejat amb gran eficàcia, en direcció a Valça i Loma de Enmedio. Als altres sectors no hi ha hagut novetat d'interès. -Llevant.-Foc de fusell i metralladora en diversos sectors, preferentment sobre les posicions pròpies de Puntal Lázaro i El Navazo.*-- Dissabte, 2.-Al sector de Zuera, a darrera hora de la tarda d'ahir, els rebels atacaren la cota 1190, sense cap resultat. Les nostres forces han pressionat sobre l'esmentat poble. Patrulles pròpies d'exploració, s'aproparen a Loma de Enmedio i entaularen fort tiroteig amb els rebels. Avui s'ha lluitat a Punta Selva. L'enemic ha canonejat les nostres posicions del Mirador del Abuelo, Suelta Alta i Monte Oscuro. La seva artilleria fou emmudida per la nostra, que feu foc sobre Laciñena i altres posicions. -Llevant.-Les nostres forces han efectuat reconeixements en direcció a Tàjeral i a l'O. de Fuente de la Artesa. L'enemic tiroteja els que efectuen una descoberta en direcció a Bezas. La nostra artilleria hostilitza el transit ferroviari entre Terol i Saragossa.*-- Diumenge, 3.-Est, A l'Alt Aragó, canoneig, foc de fusell i metralladora. A les divuit hores d'ahir, foren sentides sirenes a l'interior d'Osca i soroll d'explosions al camp facciós. -Llevant.-A tots els sectors tiroteigs de fusell i metralladora. La nostra artilleria hostilitza un tren enemic en sortir de Terol, i inutilitza la via i impedi els treballs de reparació.*-- Dilluns, 4.-Est.-L'enemic ha hostilitzat durant la jornada d'avui amb foc de fusell i metralladora, les nostres posicions de l'Alt Aragó. Durant el matí han estat canonejades les de les immediacions d'Allué i les de Casas Bajas de Escuer. S'han presentat als nostres rengles, procedents del camp facciós, quaranta-dos soldats.*Llevant.-La nostra artilleria de Puerto Escandón, hostilitza el transit ferroviari entre Terol i Saragossa. Foc de fusell

i metralladora en tot el front.*--Dimarts 5.-Est.-Durant el matí d'avui l'artilleria rebel canoneja les posicions dels voltants d'Allue a l'Alt Arago i Huega del Infante (sector de Zuera). La nostra d'aquest sector, actua sobre Pilatos, Las Crucetas i Valseca. S'han passat als nostres rengles procedents del camp faccios, vuit soldats.-Llevant.-La nostra artilleria ha hostilitzat les comunicacions enemigues de les immediacions de Terol. Tiboteigs de fusell i metralladora en tots els fronts. Procedents del camp faccios s'han presentat als nostres rengles, nou soldats amb armament.*--Dimecres, 6.-Est. L'enemic ahir, hostilitza amb foc de morter des dels cims de Gue, les nostres posicions de Soto i Oliyan, de l'Alt Arago. Al sector de Perdiguera, patrulles lleials de la posició del Collado del Maestro, efectuaren algunes descobertes i retornaren a les seves bases sense novetat. Avui a l'Alt Arago, les forces republicanes han conquistat el poble de Latas i han ocupat Altos de San Quilez i la cota nº 1403. Lleugers tiroteigs i foc de morter sobre les nostres posicions de La Torrassa, Mondo, El Carrascal i Lierta, situades a l'encerclament d'Osca. L'artilleria enemiga ha hostilitzat els voltants d'Ibor. S'han passat a les nostres files, un caporal i cinc soldats.-Llevant.-Durant la jornada d'ahir, foc de fusell i metralladora als sectors de Villastar i Fuente de la Artesa. L'artilleria republicana hostilitza la via ferrada de Terol a Saragossa i dispara a l'altra de Concut.

Amb motiu de l'aniversari de l'alçament del 6 d'Octubre del 1934 proclamant l'Estat Català dins la República Iberica Federal, l'Honorable President de Catalunya fou visitat pel Govern de la Generalitat, representacions del Front Popular, Front antifeixista i de tots els partits i sindicals catalanes i nombroses personalitats. El President Companys en ésser saludat pels periodistes feu les següents declaracions:--Amb motiu de l'aniversari del sis d'octubre han acudit a fer acte de presència a la Generalitat les directives dels partits del Front Popular i destacades representacions del front antifeixista. És impossible parlar d'aquesta data sense sentir l'enllaç emocional de Catalunya, que fou perseguida i declarada fora de la llei, i d'Astúries, que fou torturada. Ni pot pronunciar-se avui el nom d'Astúries sense retre-li homenatge d'admiració pel seu gran heroisme. La guerra que han desfermat els facciosos amb tots els seus dolors i els seus horrors, ha esdevingut una guerra d'independència. En referir-me al sis d'octubre vull ratificar la solidaritat més intensa de Catalunya autònoma a la República i al seu Govern en l'expressió de la nostra ferma voluntat de compatir amb sacrifici i coratge per a deslliurar Espanya de la invasió estrangera. El nostre poble sap que la guerra ha d'ésser encara llarga i dura, però està disposat al sacrifici que sigui necessari amb l'ànim optimista i fe absoluta en la victòria. Catalunya odia la guerra, puix que és un poble laboriós i sensible que ret culte als valors espirituals i a les expressions de l'art, de la bellesa i de la cultura. Odiem la guerra, però per això mateix ho abocarem tot per a guanyar-la i assegurar el triomf dels principis de la pau contra l'imperi de la violència; les llibertats de Catalunya contra l'acció opressora de l'Estat centralista; els camins de la democràcia que obren totes les possibilitats del progrés contra les dictadures i totes les fórmules del despotisme.--Es portaren flors a la tomba de Francesc Macià l'alliberador i a les tombes de Compte, Alba i els altres morts en defensa de la nostra llibertat la nit del 6 d'Octubre del 1934. La Plaça de la Fe del Cementeri Nou, es vege animadíssima malgrat la manca de comunicacions produïda per la guerra i els aiguats persistents.*--El Consell de la Generalitat, es reuní dimarts de dos quarts de set a tres quarts de nou del vespre i s'ocupa d'affers de tramitar i aprobaren nombrosos decrets i es prengueren disposicions per a la normalització del racionament i distribució de queviures i s'acorda ajudar amb els mitjans disponibles, a les víctimes dels bombardeigs i les inundacions. El número definitiu de víctimes dels bombardeigs de divendres son, 50 morts, i 75 ferits que milloren. També han estat recollits dos morts als voltants de la Riera d'Horata, víctimes de la inundació de Diumenge nit.

